

Ter zitting van 7 maart 1996 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) uw schrijven van 22 januari 1996 onderzocht in verband met het advies van de VCT nr. 26.115 van 30 maart 1995 u toegestuurd op 24 juli 1995.

Het advies nr. 26.115 had betrekking op een klacht tegen de NMBS omwille van volgende feiten :

- de NMBS weigert de dienstvoorschriften en berichten in het Duits ter beschikking te stellen van de stations van het Duitse taalgebied;
- de dienstvoorschriften, die het thema van het bevorderingsexamen vormen, bestaan enkel in het Frans en het Nederlands. Ook de voorbereidende cursus wordt enkel in het Nederlands en het Frans gegeven;
- de betrekking in het District Zuid-Oost, Afdeling Transport, zou moeten bekleed worden door een tweetalige van niveau 2, maar wordt bekleed door iemand die niet geslaagd is voor het examen Duits.

In uw brief van 22 januari 1996 deelt u het gevolg mee dat de NMBS aan voornoemd advies heeft gegeven. De heer [...], afgevaardigd-bestuurder van de NMBS stelt het volgende :

"In aansluiting op uw brief van 04.08.1995 waarmee u mij het advies hebt bezorgd dat door de VCT werd uitgebracht i.v.m. het gebruik van het Duits in de schoot van de NMBS, heb ik de eer u, hieronder, de volgende beoordelingselementen mee te delen.

Voor hun betrekkingen met de plaatselijke en gewestelijke diensten van het Franse, het Nederlandse en het Duitse taalgebied, gebruiken de centrale diensten van de NMBS inderdaad de taal van het gebied, conform artikel 39, § 2, van de SWT.

Daarentegen worden alle reglementen, circulaires en onderrichtingen aan het personeel, die door de centrale diensten worden uitgebracht, uitsluitend in het Nederlands en in het Frans gesteld, zoals artikel 39, § 3, van de SWT dat uitdrukkelijk voorschrijft.

De NMBS begrijpt derhalve niet waarom het advies van de VCT op generlei wijze met dat artikel 39, § 3, van de SWT schijnt rekening te houden.

Wat de cursussen ter voorbereiding van het bevorderingsexamen betreft, moet er worden gepreciseerd dat de documentatie uitgerekend bestaat uit de reglementen waarvan hierboven sprake is. De cursussen zelf bestaan in feite uit uiteenzettingen, commentaar en uitleg die mondeling worden verstrekt. In zoverre eventuele, uit het Duitse taalgebied afkomstige kandidaten voor die bevorderingsexamens slechts bedienden met standplaats in Eupen kunnen zijn, die vooraf het VWS-examen over de kennis van het Frans hebben afgelegd, is de NMBS van oordeel dat de kansen van die kandidaten geenszins beknot worden door het feit dat die cursussen hun in het Frans worden gegeven.

Op het eigenlijke examen krijgt de kandidaat overigens de vragenlijst in het Frans en in het Duits, en mag hij, desgewenst, antwoorden in het Duits. Desgevallend (bijvoorbeeld voor de samenvatting van een lezing), wordt de kandidaat bovendien voorgesteld een beroep te doen op de hulp van een tolk.

De NMBS is er derhalve van overtuigd dat zij alle nodige en redelijke middelen heeft ingezet om voor dat personeel gelijke bevorderingskansen te waarborgen. Temeer daar de aanwezigheid van een kandidaat van de Duitse taalrol, gelet op de beperkte omvang van de Eupense personeelsformatie (7 personen), slechts zelden voorkomt."

Overeenkomstig artikel 39 § 3 van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) stellen de centrale diensten de onderrichtingen aan het personeel, zomede de formulieren en drukwerken voor de binnendienst, in het Nederlands en het Frans.

Artikel 39 § 3 SWT geldt slechts in de schoot van een centrale dienst en alleen m.b.t. het personeel daarvan (cfr. advies VCT nr. 19.235 van 10 november 1988).

De dienstvoorschriften, reglementen en circulaires die door de centrale diensten opgesteld worden en die van belang zijn voor personeel van de diensten uit het Duitse taalgebied en die derhalve aan de stations of aan het personeel van het Duitse taalgebied worden toegestuurd dienen overeenkomstig artikel 39 § 2 SWT in het Duits gesteld te worden. De NMBS verwijst in haar schrijven dus ten onrechte naar artikel 39 § 3 SWT.

De VCT stelt dat wat de cursussen ter voorbereiding van een examen betreft, de documentatie beschikbaar moet zijn in de taal van het examen, i.c. het Duits, zodat de Duitstaligen dezelfde kansen krijgen als de anderstalige kandidaten (cfr. adviezen VCT nrs. 17.253 van 18 december 1986 en 25.016 van 9 juli 1993).

De VCT handhaaft derhalve haar advies nr. 26.115 en verzoekt u haar het gevolg mede te delen dat aan dit schrijven zal worden gegeven.

Een afschrift van dit advies wordt aan de heer [...], afgevaardigd-bestuurder van de NMBS gestuurd.